

22.2.2023

Hyvinvointialueilla ja Helsingin kaupungilla on ensisijainen valvonta- ja toimintavastuu sosiaalityöntekijöiden asiakasmäärien ja käsittelyaikojen noudattamisessa lastensuojelussa

Tämä ohje koskee kaikkia hyvinvointialueita ja Helsingin kaupunkia.

Valvira ja aluehallintovirastot muistuttavat tällä ohjeella hyvinvointialueiden ensisijaisesta velvollisuudesta jatkuvasti valvoa ja huolehtia, että lastensuojelun asiakasmitoitus ja käsittelyajat toteutuvat jokaisen lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän ja lapsen kohdalla. Mikäli hyvinvointialueen omavalvonnassa ilmenee sosiaalityöntekijäkohtaisten asiakasmäärien ja/tai käsittelyaikojen ylityksiä, tulee hyvinvointialueen selvittää ylittymisen syyt ja viipymättä ryhtyä toimenpiteisiin tilanteen korjaamiseksi lainmukaiseksi.

Lastensuojelulain 13 b §:n mukaan lastensuojelun asiakkaana olevalle lapselle on nimettävä hänen asioistaan vastaava sosiaalityöntekijä, jolla saa vuonna 2023 olla enintään 35 lasta asiakkaanaan (vuoden 2024 alusta enintään 30 lasta).

Lastensuojelulain 26 §:n 2 momentin mukaan lastensuojeluasian viireille tulon jälkeen sosiaalityöntekijän tai muun lastensuojelun työntekijän on arvioitava välittömästi lapsen mahdollinen kiireellinen lastensuojelun tarve. Pykälän 5 momentin mukaisesti palvelutarpeen arviointi on aloitettava viipymättä ja saatettava loppuun ilman aiheutonta viivytystä. Arvio on aloitettava viimeistään seitsemäntenä arkipäivänä asian viireille tulosta ja sen on valmistuttava viimeistään kolmen kuukauden kuluessa viireille tulosta.

Lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden asiakasmäärien ja käsittelyaikojen toteutumisen seuranta

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) kerää lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden asiakasmääriä koskevat tiedot hyvinvointialueilta puolivuosittain. THL kerää myös lastensuojelulain 27 a §:n perusteella lastensuojelulaissa säädettyjen käsittelyaikojen toteutumisen seurannan ja valvonnan kannalta välttämättömät tiedot hyvinvointialueilta kaksi kertaa vuodessa. Sosiaalihuollon järjestäjillä on lakisääteinen velvollisuus vastata THL:n lastensuojelun käsittelyaikoja koskevaan kyselyyn. THL julkaisee molempien tiedonkeruiden tulokset verkkosivuillaan.

Hyvinvointialueiden omavalvonnan tulee olla jatkuvaa ja perustua ajantasaisiin tietoihin. Hyvinvointialueen on tehtävä ilmenteistä asiakasturvallisuutta olennaisesti vaarantavista epäkohdista ja puutteista välittömästi ilmoitus aluehallintovirastolle.

Valvontaviranomaiset seuraavat hyvinvointialueiden omavalvonnallisten toimenpiteiden riittävyyttä lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden asiakasmäärien ja käsittelyaikojen toteutumisen varmistamiseksi. Mikäli hyvinvointialueen omavalvonnallisia toimia ei arvioida riittäviksi, voivat valvontaviranomaiset aloittaa erillisen valvonnan.

Valvontaviranomaiset ohjaavat hyvinvointialuetta varmistamaan omavalvonnallaan, että lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden asiakasmäärät ja käsittelyajat toteutuvat lakisääteisesti koko hyvinvointialueella.

Asiaan liittyviä keskeisiä säännöksiä

Lastensuojelulaki (417/2007) 27 a §

Laki hyvinvointialueesta (611/2021) 10 §

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021) 40, 41, 42, 43, 44 §

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uudellamaalla (615/2021) 2 §

Lisätiedot

Valvira lakimies Päivi Vuorinen, puh. 0295 209 402 ja ylitarkastaja
Taija Jokimaa-Frusti, puh. 0295 209 323

Etelä-Suomen aluehallintovirasto sosiaalihuollon ylitarkastaja Elina
Haahti

Itä-Suomen aluehallintovirasto sosiaalihuollon ylitarkastaja Pia Sirviö

Lapin aluehallintovirasto sosiaalihuollon ylitarkastaja Marjut Aikio

Lounais-Suomen aluehallintovirasto sosiaalihuollon ylitarkastaja Sini
Virtanen

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto:

- Etelä-Pohjanmaa ylitarkastaja Päivi Ahvenus
- Keski-Pohjanmaa ja Pohjanmaa ylitarkastaja Annina Sadeoja
- Keski-Suomi ylitarkastaja Paula Mäkiharju
- Pirkanmaa ylitarkastaja Saija Kujansuu

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto sosiaalihuollon ylitarkastaja
Saku Vaskivuo

Valviran sähköpostiosoite on muotoa etunimi.sukunimi@valvira.fi ja
aluehallintovirastojen sähköpostiosoitteet ovat muotoa etunimi.suku-
nimi@avi.fi

Jakelu

Hyvinvointialueiden aluehallitukset

Hyvinvointialueiden lastensuojelusta vastaavat johtavat viranhaltijat

Helsingin kaupungin sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta

Helsingin kaupungin lastensuojelusta vastaava johtava viranhaltija